

ПРОЛОГ

«Сьогодні я бачив смерть.

Це сталося зненацька, і я досі в захваті від того, що вся ця вистава відбулася просто в мене перед очима. У нашому житті значна частина того, що вважається захопливим, стається неочікувано, і ми маємо розвинути вміння смакувати видовища тоді, коли нам випадає їх побачити, і насолоджуватися маленькими трепетними приємностями, такими рідкісними посеред монотонного плину часу. А тут, у цьому оточеному стінами світі, де люди — просто номери, які відрізняються не іменами і не Богом даними талантами, а описом їхніх переступів, мої дні й справді спливають монотонно. Ми всі однаково вдягнені, їмо однакові страви, читаємо одні й ті самі пошарпані книжки, які розвозять на одному й тому самому візку. Дні схожі між собою. Аж раптом приголомшливий випадок нагадує, що життя здатне на круті повороти.

Отже, це сталося сьогодні, другого серпня. Цей чудовий спекотний день — саме такі я люблю — розкривається у всій своїй зрілій сонячній красі. Інші тиняються навколо, як напівсонна худоба, і стікають потом, а я стою посеред подвір'я для прогулянок, підставивши обличчя сонцю, і впливаю тепло, наче ящірка. У мене заплющені очі, тому я не бачу полиску леза. Не бачу, як чоловік, похитнувшись, падає на спину. Проте я чую рокотання збуджених голосів і розплющую очі.

У кутку подвір'я лежить чоловік, стікаючи кров'ю. Усі відходять і ховаються під своїми звичними байдужими масками "нічого не бачу, нічого не чую".

До чоловіка підходжу лише я.

На мить завмираю, стоячи над ним. У нього розплющені очі, погляд іще свідомий. На тлі світлого яскравого неба я маю здаватися йому чорним силуетом. Це юнак із білявим волоссям, борідка ледь пробивається. З його розкритого рота вививаються пухирі рожевої піни. По грудях розповзається червона пляма.

Я опускаюся навколішки біля нього, розриваю його сорочку й оголюю рану в лівій частині грудей. Лезо пройшло якраз між ребрами і явно зачепило одну з легень, а може, ще й перикард. Рана смертельна, і він це знає. Намагається сфокусувати погляд. Ворушить губами, силкується говорити, але нічого не чути. Він хоче, щоб я нахилився нижче. Можливо, ідеться про якусь передсмертну сповідь, але мені анітрохи не цікаво.

Натомість я зосереджуюся на його рані. На крові.

Із кров'ю мене пов'язують давні стосунки. Я знаю її добре, аж до найменших елементів. Скільки пробірок пройшло крізь мої руки? Скільки відтінків червоного вміли розрізнити мої зачаровані очі? У центрифусі я розділяв кров на два кольори: червону густу плазму і сироватку солом'яного кольору. Я знаю шовковисті переливи крові. Я бачив, як вона атласною стрічкою розмотується навколо свіжого розрізу.

Кров лине з грудей юнака, як свята вода. Я притискаю руку до рани, щоб змастити шкіру цією теплою рідиною. Кров огортає мої пальці, як пурпурова рукавичка. Той чоловік думає, що я намагаюся йому допомогти, і в його очах зблискує вдячність. За своє коротке життя він, напевно, бачив мало милосердя. А тепер йому здаюся милосердним я — оце так іронія.

Позаду човгають черевики й лунає команда:

— Назад! Усім відійти!

Хтось хапає мене за комір сорочки і рвучко зводить на ноги. Мене відтягують геть від чоловіка, який конає. У повітрі здіймається пилюка. Під нескінченні крики й лайку нас зганяють у куток подвір'я. Знаряддя вбивства, саморобний ніж, валяється на землі. Охоронці вимагають відповідей, але ніхто нічого не бачив.

Як завжди.

У цьому хаосі я стою трохи осторонь від інших в'язнів — вони мене остерігаються. Здіймаю руку. З неї все ще краплями стікає кров мертвого чоловіка, виділяючи в повітря свій незрівнянний металевий аромат. Я за самим лише запахом міг би сказати, що це молода кров, яку вицідили з молодої плоті. Інші в'язні витріщаються на мене й відходять ще далі. Вони знають, що я інший. Завжди це відчували. Ці чоловіки, такі жорстокі, остерігаються мене, бо розуміють, хто я — і що я таке. Вдивляюся в їхні обличчя, шукаючи свого брата по крові. Родича. Я його не бачу — навіть тут, у цьому домі потвор.

Але він існує. Я це знаю. З нашого племені не лише я ходжу по цій землі.

Десь є хтось іще. І він чекає на мене».

1

Уже почали роїтися мухи. Дрібні шматочки плоті, які спеклися, пролежавши чотири години на гарячому асфальті на півдні Бостона, виділяли щось на кшталт хімічного оголошення «Обід готовий!». Повітря аж гуло від мух. Останки тулуба прикрили, але пожирачі мертвої плоті мали чим побенкетувати. Вулиця в радіусі тридцяти футів була всіяна шматками сірої субстанції та якимись частками, що їх годі було ідентифікувати. Фрагмент черепа долетів аж до підвіконня другого поверху й упав у ящик із квітами. Клапті мертвої плоті приліпилися до припаркованих автомобілів.

Детектив Джейн Ріццолі ніколи не скаржилася на шлунок, але навіть їй довелося зупинитись, заплющивши очі й стиснувши кулаки, картаючи себе за цей момент слабкості. «Тільки не знепритомній. Тільки не знепритомній». Вона була єдина жінка-детектив у відділі вбивств департаменту поліції Бостона і знала, що на неї завжди спрямоване безжальне світло прожекторів. Усі помічали кожну її помилку й перемогу. Її напарник Баррі Фрост уже привселюдно осоромився, повернувши свій сніданок, і тепер сидів в автомобілі під кондиціонером, склавшись навпіл і чекаючи, доки нутрощі заспокояться. Собі Ріццолі не могла дозволити слабкості. З усіх присутніх правоохоронців саме вона була найпомітніша. По той бік стрічки, яка огорожувала місце трагедії, стояли люди. Вони уважно дивилися на неї, ловлячи кожну деталь її зов-

нішності, кожен рух. Ріццолі знала, що з вигляду ніхто їй не дасть тридцяти чотирьох років, тому свідомо намагалася триматися владно. Свій невеликий зріст вона компенсувала прямим поглядом і широко розправленими плечима. Кожне місце злочину вона вмiла підкорити собі, нехай навіть грубою силою. Однак від цієї спеки її рішучість і витримка танули. Сьогодні вона, як завжди, вдягнула піджак і штани. А тепер піджак довелося зняти, блузка зім'ялася. Від вологого повітря акуратно зачесане волосся розсипалося неслухняними кучерями. Зусібiч на неї напосiдали запахи, мухи і палючі промені сонця. Вона просто не могла зосередитися. А всі ці очі дивилися на неї.

Її увагу привернула голосна розмова. Чоловік у сорочці й краватці лаявся й намагався прорватися повз патрульного.

— Слухайте, мені на ділову зустріч треба! Я і так уже на цілу годину спізнююся, а ви почепили цю стрічку навколо мого авто і кажете, що поїхати ним я не зможу! Чорт забирай, це моє авто!

— Сер, ми на місці злочину.

— Це був нещасний випадок!

— Ми цього ще не встановили.

— А вам цілий день потрібен, щоб це второпати? Нас би послухали! Усі навколо чули, що сталося!

Ріццолі підійшла до чоловіка. Його обличчя вилискувало від поту. Зараз, об одинадцятій тридцять, сонце стояло майже в зеніті й свердлило землю, як погляд недоброго ока.

— Сер, що саме ви чули? — запитала вона.

— Те саме, що й усі інші, — фиркнув він.

— Гучний удар?

— Ну, так. Десь о сьомій тридцять. Я саме з ванної виходив. Дивлюся у вікно — а він тут, на тротуарі. Це небезпечний поворот, ви ж бачите. Усякі придурки, які ледве вмiють за кермом

сидіти, вилітають з-за рогу, як кажани з печери. Мабуть, його збила вантажівка.

— Ви бачили вантажівку?

— Ні.

— Чули, як вона проїхала?

— Ні.

— І легкової машини ви не бачили?

— Легкова машина чи вантажівка, яка різниця? — Він зни-
зав плечима. — Усе одно його збили і втекли.

Одна й та сама історія вже разів шість траплялася в цій частині міста: десь між сьомою тридцять і дев'ятою тридцять уранці на вулиці лунав гучний удар. Люди не бачили, що сталося, лише чули звук падіння і знаходили тіло. Ріццолі вже припустила, що хтось міг викинутися з вікна, — і відкинула цю гіпотезу. Будинки тут були двоповерхові. Падіння із цієї висоти не могло б так понівечити тіло. Розірвати його на шматки могло вибухом, але жодної його ознаки Ріццолі не бачила.

— То я можу забрати свою машину? — запитав чоловік. — У мене зелений «форд».

— Отой, зі шматками мозку на багажнику?

— Ага.

— А ви як думаєте? — огризнулася вона й відійшла, щоб поговорити з медекспертом.

Він сидів навпочіпки посеред дороги, вивчаючи плями на асфальті.

— Мудакуваті тут люди, — сказала Ріццолі. — На загиблого всім начхати. І ніхто його не знає.

Ешфорд Тірні і далі дивився на асфальт. Між нечисленних жмутків сивого волосся виднілася лискуча від поту шкіра скальпа. Ешфорд Тірні сьогодні здавався Ріццолі старішим і втомленішим, ніж будь-коли. Намагаючись підвестися, він простягнув руку, жестом благаючи про допомогу. Взявши

його за руку, вона відчула, як важко його натомленим кісткам і артритним суглобам. Цей старий джентльмен-південець із Джорджії так і не звик до бостонської безцеремонної прямолінійності Ріццолі, а вона, у свою чергу, так і не звикла до його педантичності. Лише рештки людських тіл на столі для аутопсії об'єднували доктора Тірні з Ріццолі. Але зараз, допомагаючи йому звестися на ноги, вона засмутилася, відчуваючи, як він підупав на здоров'ї. Їй пригадався власний дідусь. Він з усіх онуків любив її найбільше. Можливо, бачив у ній, такій гордій і впертій, себе. Вона допомагала йому підвестися з глибокого крісла, і його скалічена інсультом рука чіплялася за неї, мов пазуриста лапа. Навіть таких жорстких людей, як Альдо Ріццолі, роки перемелювали й нівечили їхні кістки й кінцівки. Вона бачила, як безжально обійшовся час із доктором Тірні, який за цієї спеки ледве тримався на ногах. Вийнявши хусточку, він промокнув чоло.

— Феноменальна справа — якраз на завершення моєї кар'єри, — сказав він. — То як, детективе, прийдете на прощальну вечірку?

— Е-е-е... На яку вечірку?

— Ту, яку ви готуєте для мене як такий собі сюрприз.

— Так, прийду, — зізналася Ріццолі.

— Ха! Від вас завжди можна дістати чітку відповідь. Наступного тижня?

— Ні, за два тижні. І я нічого вам не казала, гаразд?

— Насправді я радий, що ви сказали. — Він подивився собі під ноги. — Я не надто люблю сюрпризи.

— То що тут у нас, доку? Його збили і втекли?

— Здається, отут він упав на асфальт.

Ріццолі подивилися на велику пляму крові. Потім на вкрите простирадлом тіло, яке лежало за добру дюжину метрів далі, на тротуарі.